

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

Pedagogika
studia pierwszego stopnia

Przedmiot:	Wstęp do nauki o języku Introduction to The Study of Polish Language	
Rok: II	Semestr: IV	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	15	
Ćwiczenia	15	
Liczba punktów ECTS:	2	

Cel przedmiotu	
C1	Zapoznanie z podstawową wiedzą z zakresu językoznawstwa polskiego
C2	Rozwinięcie elementarnych sprawności językowych i kompetencji komunikacyjnych

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Podstawowa wiedza, której przedmiotem są obserwacje poczynione względem języka i sposobów komunikowania się
2	Otwarta postawa wobec różnych zjawisk języka, gotowość do pracy związanej ze zdobywaniem i zgłębianiem wiedzy na ich temat.

Efekty kształcenia	
W zakresie wiedzy:	
EKW1	Wyjaśnia etapy rozwoju mowy dziecka w aspekcie fonologicznym, semantycznym, syntaktycznym i morfologicznym.
W zakresie umiejętności:	
EKU1	Stosuje zasady ortograficzne, interpunkcyjne i gramatyczne podczas konstruowania wypowiedzi pisemnych oraz redakcji i adiustacji tekstów, a także poprawnie konstruuje wypowiedzi ustne
EKU2	Planuje pracę dydaktyczną z zakresu kształcenia językowego i literackiego według treści nauczania postawy programowej i wybranych programów szkolnych oraz zgodnie z zasadami systematyczności i stopniowania trudności.
W zakresie kompetencji społecznych:	
EKK1	Dokonuje samooceny jako podstawy do dokończenia się i doskonalenia swoich kompetencji i umiejętności (dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki).

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć - wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Etapy rozwoju mowy dziecka w aspekcie fonologicznym, semantycznym, syntaktycznym i morfologicznym. Wprowadzenie.	1
W2	Dźwiękowa strona języka polskiego, czyli podstawy fonetyki. Kształcenie kompetencji fonologicznych.	1
W3, 4	Zawiłości analizy głoskowej (asymilacje, udźwięcznienia i ubezdźwięcznienia, uproszczenia i rozsunienia artykulacyjne) a zasady polskiej ortografii. Kształcenie kompetencji językowych i komunikacyjnych.	2
W5	Ortografia i interpunkcja. Zasady, typy ćwiczeń i dyktand. Ćwiczenia słownikowe.	1
W6, 7, 8	Podstawy fleksji ze składnią – budowa i odmiana wyrazów, wyjątki deklinacyjne i koniugacyjne; rozbiór logiczny i gramatyczny zdania.	3
W9, 10	Ćwiczenia kształtujące poprawną dykcję, intonację, pauzowanie i tempo, artykulację. Podstawy wersyfikacji polskiej.	2
W11, 12	Kształcenie kompetencji i sprawności językowej w ramach edukacji wczesnoszkolnej a	2

	napotymane trudności w nauce czytania i pisania.	
W13	Ćwiczenia redakcyjne i słownikowo-frazeologiczne.	1
W14	Podstawowe formy wypowiedzi ustnych i pisemnych.	1
W15	Ćwiczenia syntaktyczne.	1
	Suma godzin:	15
Forma zajęć - ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
Ćw1, 2	Podstawy fonetyki – analiza i synteza wzrokowa i słuchowa, asymilacje i uproszczenia w wyrazie i połączeniach międzywyrazowych.	2
Ćw3, 4	Podstawy fonetyki – akcent i intonacja, wyrazy bezakcentowe. Rytmizacja w zdaniu i w tekście – praca z tekstem lirycznym (pauza, tempo, artykulacja).	2
Ćw5	Ćwiczenia ortofoniczne i artykulacyjne.	1
Ćw6, 7	Zawiłości analizy głoskowej a zasady polskiej ortografii. Ćwiczenia ortograficzne.	2
Ćw8, 9	Podstawy fleksji ze składnią – budowa i odmiana wyrazów, wyjątki deklinacyjne i koniugacyjne.	2
Ćw10, 11	Podstawy fleksji ze składnią - rozbiór logiczny i gramatyczny zdania.	2
Ćw12	Kolokwium	1
Ćw13, 14	Kształcenie kompetencji fonologicznych i sprawności językowej w ramach edukacji wczesnoszkolnej a napotymane trudności w nauce czytania i pisania –minimum logopedyczne nauczyciela, diagnoza, środki dydaktyczne, metody.	2
Ćw15	Ćwiczenia redakcyjne i słownikowo-frazeologiczne. Interpunkcja i poprawna składnia.	1
	Suma godzin:	15

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład konwersacyjny.
M2	Ćwiczenia językowe i praca z tekstem literackim.
M3	Gry i zabawy dydaktyczne.
SD1	Projektor multimedialny, odtwarzacz Mp3.
SD2	Tablice fonetyczne, klocki Bronisława Ročławskiego, karty logopedyczne (m.in. Jagody Cieszyńskiej, Marty Bogdanowicz, Antoniego Balejko i Tomasza Woźniaka).

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Obecność i aktywność na zajęciach.
F2	Lektura literatury przedmiotu.
F3	Lingwołamki (ustne zaliczenie ćwiczeń językowych z tzw. łamaczami języka).
Ocenianie podsumowujące	
P1	Ocena bieżąca z przygotowania do zajęć.
P2	Ocena systematyczności i poprawności w prowadzeniu zeszytu ćwiczeń.
P3	Dyktando.
P4	Kolokwium pisemne.

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np.konsultacji) - łączna liczba godzin w semestrze	2
Przygotowanie się do zajęć łączna liczba godzin w semestrze	18
Praca własna studenta	10
Suma	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu/modułu	2

Literatura podstawowa	
1	Bartmiński J. (red.) <i>Współczesny język polski</i> . Warszawa Wrocław 1994 r.
2	Dukiewicz I., I. Sawicka, <i>Gramatyka współczesnego języka polskiego</i> , red. H. Wróbel, Kraków 1995.
3	Dyszak A., E. Laskowska, M. Święcicka, <i>Fonetyczny i fonologiczny opis współczesnej polszczyzny</i> , Bydgoszcz 1997.
4	Jakobson R., <i>W poszukiwaniu istoty języka</i> , t. 1 i 2, Warszawa 1989
5	<i>Język zwierciadłem kultury, czyli nasza codzienna polszczyzna</i> , red. H. Zgółkowa. Poznań 1988.
6	Kurcz I., <i>Psychologia języka (wydanie nowe)</i> , Warszawa 2005.
7	Lubaś W., S. Urbańczyk, <i>Podręczny słownik poprawnej wymowy polskiej</i> , Warszawa 1990 i wyd. nast.

8	Madelska L., M. Witaszek-Samborska, <i>Zapis fonetyczny. Zbiór ćwiczeń</i> , Poznań 1998.
9	Markowski A. A., <i>Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne</i> , Warszawa 2005.
Literatura uzupełniająca	
1	Markowski A., J. Puzynina, <i>Kultura języka</i> , [w:] <i>Współczesny język polski</i> , red. J. Bartmiński, Lublin 2003.
2	Nieckula F., <i>Język ustny a język pisany</i> , [w:] <i>Encyklopedia kultury polskiej XX wieku</i> , t. 2, <i>Współczesny język polski</i> , red. J. Bartmiński, Wrocław 1993 i wyd. nast.
3	<i>Polszczyzna na co dzień</i> , red. M. Bańko, Warszawa 2006.
4	<i>Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów</i> , red. E. Bańkowska i A. Mikołajczuk, Warszawa 2003.
5	<i>Prawidła poprawnej wymowy polskiej</i> , opr. Z. Klemensiewicz, wyd. VII. Uzup. S. Urbańczyk, Kraków 1988 i wyd. nast.
6	Roślowski B., <i>Poradnik fonetyczny dla nauczycieli</i> , Warszawa 1986.
7	Roślowski B., <i>Zarys fonologii, fonetyki, fonotaktyki i fonostatystyki współczesnego języka polskiego</i> , Gdańsk 1976.
8	<i>Schematy artykulacyjne głosek polskich</i> , cz. I i II, opr. U.Z. Parol, Lublin 1994.
9	Woźniak T., S. Grabias, <i>Logopedyczny Test Przesiewowy dla dzieci w wieku szkolnym</i> , Lublin 2002.

Macierz efektów kształcenia										
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W05	++	SP_W05 SW_W05	++	N_W01	++	C1,C2	W1,W2, W3,W4, CW1, CW2, CW3,Ć W7-8, CW13- 14	M1, M2, M3, S1, S2	F1, F2, P1, P2, P3, P4
EKU1	K_U09	++	SP_U04 SW_U04	++	N_U07	++	C1,C2	W5-7, W11-14, CW5-7, CW13- 15	M1, M2, M3, S1, S2	F1, F2, F3, P1, P2, P3, P4
EKU2	K_U10	++	SP_U05 SW_U05	++	N_U03	++	C1,C2	W1-2, W8-15, CW1-3, CW10- 15	M1, M2, M3, S1, S2	F1, F2, F3, P1, P2, P3, P4
EKK1	K_K01	++	SP_K01 SW_K01	++	N_K01	++	C1,C2	W1-6, W8-9, W11-15, CW1-15	M1, M2, S1	F1, F2, P1, P2

Formy oceny - szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	Zna mniej niż dwa etapy rozwoju mowy dziecka w aspekcie fonologicznym, semantycznym, syntaktycznym morfologicznym. Nie potrafi omówić i stosować podstawowych pojęć z zakresu teorii kształcenia językowego i literackiego. Nie potrafi stosować zasad ortograficznych, interpunkcyjnych i gramatycznych podczas konstruowania wypowiedzi pisemnych i adiustacji tekstów.
Na ocenę 3 (dst)	Zna przynajmniej dwa etapy rozwoju mowy dziecka w aspekcie fonologicznym, semantycznym, syntaktycznym morfologicznym. Definiuje i stosuje podstawowe pojęcia z zakresu teorii kształcenia językowego i literackiego. W dużej mierze poprawnie stosuje zasady ortograficzne, interpunkcyjne i gramatyczne podczas konstruowania wypowiedzi pisemnych i adiustacji tekstów; poprawnie konstruuje wypowiedzi ustne.
Na ocenę 3+ (dst+)	Zna przynajmniej trzy etapy rozwoju mowy dziecka w aspekcie fonologicznym, semantycznym, syntaktycznym morfologicznym. Definiuje i klasyfikuje i stosuje podstawowe pojęcia z zakresu teorii kształcenia językowego i literackiego. Samodzielnie i w dużej mierze poprawnie stosuje zasady ortograficzne, interpunkcyjne i gramatyczne podczas konstruowania wypowiedzi pisemnych i adiustacji tekstów; poprawnie konstruuje wypowiedzi ustne.
Na ocenę 4 (db)	Zna etapy rozwoju mowy dziecka w aspekcie fonologicznym, semantycznym, syntaktycznym morfologicznym. Poprawnie wyjaśnia i klasyfikuje i stosuje podstawowe pojęcia z zakresu teorii kształcenia językowego i literackiego. Samodzielnie i prawidłowo stosuje zasady ortograficzne, interpunkcyjne i gramatyczne podczas konstruowania wypowiedzi pisemnych i adiustacji tekstów; poprawnie konstruuje wypowiedzi ustne (właściwa konstrukcja zdań prostych i złożonych).
Na ocenę 4+ (db+)	Zna i rozumie etapy rozwoju mowy dziecka w aspekcie fonologicznym, semantycznym, syntaktycznym morfologicznym. Poprawnie wyjaśnia i klasyfikuje i stosuje kluczowe pojęcia z zakresu teorii kształcenia językowego i literackiego.

	Samodzielnie i prawidłowo stosuje zasady ortograficzne, interpunkcyjne i gramatyczne podczas konstruowania wypowiedzi pisemnych oraz redakcji i adiestacji tekstów; poprawnie konstruuje wypowiedzi ustne (z zachowaniem właściwego szyku zdania, prawidłowej konstrukcji zdań prostych i złożonych).
Na ocenę 5 (bdb)	Zna na bardzo dobrym poziomie i rozumie etapy rozwoju mowy dziecka w aspekcie fonologicznym, semantycznym, syntaktycznym morfologicznym. Poprawnie i wyczerpująco wyjaśnia, klasyfikuje i stosuje kluczowe pojęcia z zakresu teorii kształcenia językowego i literackiego. Samodzielnie, sprawnie i prawidłowo stosuje zasady ortograficzne, interpunkcyjne i gramatyczne podczas konstruowania wypowiedzi pisemnych oraz redakcji i adiestacji tekstów, poprawnie konstruuje wypowiedzi ustne (z zachowaniem właściwego szyku zdania, prawidłowej konstrukcji zdań prostych i złożonych).

Autor programu:	dr Beata Kucharska
Adres e-mail:	bkucharska@pwsz.chelm.pl
Jednostka organizacyjna:	Instytut Matematyki i Informatyki, Katedra Pedagogiki